دۇنيادىكى مەشھۇر شەخسلەر ھەققىدە ھېكايىلەر — 2

مەشھۇر دىپلومات

كىسسىنگېر

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

دۇنيادىكى مەشھۇر شەخسلەر ھەققىدە ھېكايىلەر

مەشھۇر دىپلومات

كىسسىنگېر

ئاپتورى : شياۋ خۇي

تەرجىمە قىلغۇچى : ئۆمەر مەمتىمىن

شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

图书在版编目(CIP)数据

外交大师－基辛格：维吾尔文/小晖编著；吾买尔·麦买提明译.－乌鲁木齐：新疆人民出版社，2000.3 （2009.4 重印）
（世纪人物传记故事丛书·第2集/刘俊峰主编）
ISBN 978－7－228－05586－9

Ⅰ.外… Ⅱ.①小… ②吾… Ⅲ.基… 生平事迹－维吾尔语（中国少数民族语言） Ⅳ.I25

中国版本图书馆 CIP 数据核字(1999)第76820号

责任编辑 艾克巴尔·艾力
责任校对 赛娜瓦尔，扎米拉
特约校对 米克丽古丽·毛明
封面设计 祖力喀尔装帧
出版发行 新疆人民出版社
地　　址 乌鲁木齐市解放南路348号
邮　　编 830001
电　　话 0991-2827472
印　　刷 乌鲁木齐八家户彩印有限公司
经　　销 各地新华书店
开　　本 880×1230毫米 32开本
印　　张 5
版　　次 2000年3月第1版
印　　次 2009年4月第2次印刷
印　　数 4001－7000
总 定 价 80.00 元
单　　价 8.00 元

بۇ كىتاب بېيجىڭ كۇتۇپخانا نەشرىياتىنىڭ 1997 ـ يىلى 1 ـ ئاي 1 ـ نەشرى، 1997 ـ يىلى 1 ـ ئاي 1 ـ باسمىسىغا ئاساسەن تەرجىمە ۋە نەشر قىلىندى.

本书根据北京图书馆出版社1997年1月第1版，1997年1月第1次印刷本翻译出版。

دۇنيادىكى مەشھۇر شەخسلەر ھەققىدە ھېكايىلەر — 2

مەشھۇر دىپلومات — كىسسىنگېر

ئاپتورى: شياۋ خۇي

تەرجىمە قىلغۇچى: ئۆمەر مەمتىمىن

مەسئۇل مۇھەررىرى: ئەكبەر ئەلى

مەسئۇل كوررېكتورى: سەنەۋەر ئىبراھىم، زەمىرە پىدائى

تەكلىپلىك كوررېكتورى: مېھرىگۈل مۆمىن

مۇقاۋىسىنى لايىھىلىگۈچى: زۇلقەر لايىھەچىلىكى

نەشر قىلىپ تارقاتقۇچى: شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى

ئادرېسى: ئۈرۈمچى شەھىرى جەنۇبىي ئازادلىق يولى 348 ـ نومۇر

پوچتا نومۇرى: 830001

تېلېفون: 0991 ـ 2827472

باسقۇچى: ئۈرۈمچى باجياخۇ رەڭلىك مەتبەئەچىلىك چەكلىك شىركىتى

ساتقۇچى: جايلاردىكى شىنخۇا كىتابخانىلار

فورماتى: 1230×880 مىللىمېتىر 1/32

باسما تاۋىقى: 5

نەشرى: 2000 ـ يىلى 3 ـ ئاي 1 ـ نەشرى

باسمىسى: 2009 ـ يىلى 4 ـ ئاي 2 ـ بېسىلىشى

تىراژى: 4001 - 7000

كىتاب نومۇرى: ISBN 978 - 7 - 228 - 05586 - 9

ئومۇمىي باھاسى: 80.00 يۈەن

يەككە باھاسى: 8.00 يۈەن

كىرىش سۆز

ھەربىر دەۋر ئۆز دەۋرىگە خاس ئاتاقلىق ئەرباپلارنى يارىتىدۇ. ۋاقىت ئىستىرېلكىسى 20 ـ ئەسىرنىڭ 60 ـ يىللىرىنىڭ ئاخىرىغا توغرىلانغىنىدا، دۇنيا ۋەزىيىتىدە ئەزەلدىن كۆرۈلۈپ باقمىغان قىيىنچىلىق ۋە داۋالغۇش يۈز بەردى. ئامېرىكا بىلەن سوۋېت ئىتتىپاقىدىن ئىبارەت دەرىجىدىن تاشقىرى ئىككى چوڭ دۆلەت ھەربىي ھازىرلىقلارنى غالجىرلارچە كېڭەيتتى، كىشىلەرنىڭ بېشىدا ئەزەلدىن كۆرۈلۈپ باقمىغان قويۇق يادرو ئۇرۇشى تۇمانلىرى ئەگىپ يۈرەتتى. شەرقىي جەنۇبىي ئاسىيادا ۋېيتنام ئۇرۇشى ئوتلىرى پەلەككە يەتتى، تىنچلىقتا ھېچكىمنىڭ كۆزى يەتمەيتتى. ئوتتۇرا شەرقتە شىددەتلىك بىر مەيدان ئۇرۇش ئاخىرلىشىپ تۇرۇشىغا، ئەرەب دۆلەتلىرى بىلەن ئىسرائىلىيە ئوتتۇرىسىدىكى 20 يىلدىن ئاشقان ئۆچمەنلىك يۇقىرى پەللىگە چىقتى. ئەرەب دۆلەتلىرى بىلەن ئىسرائىلىيە ئۆزلىرىنىڭ ھەربىي كۈچلىرىنى زورايتىپ، يەنە بىر مەيدان ئۇرۇشقا تەييارلىنىۋاتاتتى. جۇڭگو بىلەن سوۋېت ئىتتىپاقىدىن ئىبارەت ئىككى چوڭ دۆلەت ئوتتۇرىسىدا چېگرا توقۇنۇشى يۈز بېرىپ، بىر مەيدان چوڭ ئۇرۇش پارتلاش ئالدىدا تۇراتتى. جۇڭگو ـ ئامېرىكا ئوتتۇرىسىدىكى ئۇزاق مۇددەتلىك دۈشمەنلىشىش ھالىتى ئاخىرلاشمىغان بولۇپ، ئىككى دۆلەتنىڭ مۇناسىۋىتى ئوتتۇرىسىدا قىلىن توسۇق بار ئىدى، ئادەتتىكى ئامېرىكىلىقلار نەزىرىدە جۇڭگو گويا ئىنسانلار ئەمدىلا چىققان ئايدىنمۇ يىراق ئىدى.

بۇ دەۋر پۈتۈن دۇنيانىڭ ئىستىقبالىنى قالايمىقانچىلىقتىن قۇتۇلدۇرالايدىغان، ئۆزىنىڭ ئەقىل ـ پاراسىتى ۋە تىرىشچانلىقى

此为试读,需要完整PDF请访问: www.ertongbook.com

بىلەن، ئىككى قۇتۇپقا بۆلۈنۈپ قارشىلىشىپ تۇرۇۋاتقان خەلقئارا ۋەزىيەتنى كۆپ قۇتۇپلۇق كۈچلەر بىر ـ بىرىنى ئۆزئارا تەڭپۇڭلاشتۇرۇپ تۇرىدىغان ھالەتكە كەلتۈرۈپ، داۋالغۇپ تۇرۇۋاتقان دۇنيانى تىنچلاندۇرالايدىغان ھەل قىلغۇچ ئەرباپقا موھتاج ئىدى. خېنرى كىسسىنگېر مۇشۇنداق ۋەزىيەت ئېھتىياجى بىلەن ئوتتۇرىغا چىقتى.

كىسسىنگېر گېرمانىيىلىك ئادەتتىكى يەھۇدىي كۆچمەن،ئۇ، ھارماي ـ تالماي تىرىشىش ئارقىلىق مەشھۇر ئالىم، خەلقئارا مەسىلىلەر مۇتەخەسسىسى بولغان، ھەتتا ئاقسارايغا كىرىپ، دۆلەتنىڭ دىپلوماتىيە ھوقۇقىنى تۇتىدىغان دۆلەت خەۋپسىزلىك ئىشلىرى ياردەمچىسى ۋە دۆلەت ئىشلىرى كاتىپى بولغان. ئۇ، دۇنيانى زىلزىلىگە كەلتۈرىدىغان بىر قاتار دىپلوماتىك ھەرىكەتلىرى ئارقىلىق، 70 ـ يىللاردا دۇنيا ۋەزىيىتىنى تىنچلاندۇرۇش يولىدا زور تۆھپە قوشتى ھەمدە ئۆزىگە خاس دىپلوماتىيە پەزىلىتى بىلەن 70 ـ يىللاردىكى خەلقئارا مۇناسىۋەت تارىخىغا ئۆزىنىڭ تامغىسىنى بېسىپ، دۇنيا تارىخى سەھنىسىدە بىر كىشىلىك ئورۇن ئالدى.

بۇ كىتابتا كىسسىنگېرنىڭ تۇغۇلغان ۋاقتىدىن تارتىپ مەشھۇر دىپلوماتقا ئايلانغۇچە بولغان سەرگۈزەشتىلىرى شۇنداقلا ئۇنىڭ مۇرەككەپ خەلقئارا دىپلوماتىيە سەھنىسىدىكى ئاجايىپ كەچۈرمىشلىرى بايان قىلىندى. ئەمما، بۇ كىتابتا كىسسىنگېرنىڭ شەخسىي تۇرمۇش سەرگۈزەشتىلىرى نۇقتىلىق تەسۋىرلەنمەستىن، ئەكسىچە شۇ يىللاردا خەلقئارا مۇناسىۋەتتە يۈز بەرگەن نۇرغۇن زور ۋەقەلەر گەۋدىلەندۈرۈلدى. مەسىلەن، ئامېرىكا بىلەن سوۋېت ئىتتىپاقىنىڭ ئىستراتېگىيىلىك قوراللارنى چەكلەش سۆھبىتى ۋە يۇقىرى دەرىجىلىك ئەمەلدارلىرىنىڭ ئۇچرىشىشى، ۋېيتنام ئۇرۇشىنىڭ ئاخىرلىشىش جەريانى، جۇڭگو ـ ئامېرىكا مۇناسىۋىتىدىكى تارىخىي خاراكتېرلىك ئىلگىرىلەشلەر، ئوتتۇرا شەرق مەسىلىسى... تۆتىنچى قېتىملىق

ئوتتۇرا شەرق، ئۇرۇشى ۋە كىسسىنگېرنىڭ مۇكىددەك ئۆتۈشۈپ قىلغان سەپەر دىپلوماتىيىسى شۇنىڭدەك يورۇق بىنا ۋەقەسى ۋە ئۇ ۋەقەنىڭ ئامېرىكىنىڭ دىپلوماتىيە سىياسىتىگە كۆرسەتكەن تەسىرى قاتارلىقلار.

بۇگۈنكى كۈندە دۇنيا ۋەزىيىتىدە يەنە زور ئۆزگىرىش بولماقتا. سوغۇق ئۇرۇش ئاخىرلاشتى، سوۋېت ئىتتىپاقى پارچىلاندى. كونا دۇنيا قۇرۇلمىسى بۇزۇلدى، يېڭى قۇرۇلما تېخى ۋۇجۇدقا چىقمىدى، دۇنيا يېڭىدىن مۇرەككەپ، پاراكەندىچىلىك دەۋرىگە دۇچ كەلدى. بۇنداق ۋەزىيەتتە، بۇنىڭدىن 20 نەچچە يىل ئىلگىرىكى تارىخنى ئەسلەش، شۈبھىسىزكى، زور ئەھمىيەتكە ئىگە. ئوقۇرمەن مۇشۇ كىتابتىكى زور ھەم ھەممىگە ئايان كۆرۈنۈشلەردىن بىر ئاز بەھرە ئالسا، مۇئەللىپ مۇراد ـ مەقسىتىگە يەتكەن بولاتتى.

مۇندەرىجە

بىرىنچى باب ئۆسمۈر خېيىنتىستىن بىرىنچى رادوۋوي خىنرىغىچە 1

ئىككىنچى باب خارۋارد ئۇنىۋېرسىتېتىدا ئۆتكەن كۈنلەر 14

ئۈچىنچى باب دەرىجىدىن تاشقىرى ياردەمچى 29

تۆتىنچى باب جىددىي ۋەزىيەت پەسەيگەن يىللار 41

بەشىنچى باب پارىژدىكى سىر 61

ئالتىنچى باب جۇڭگو 77

يەتتىنچى باب ئوتتۇرا شەرققە سەپەر 107

سەككىزىنچى باب يوروۋق بىنا بورانلىرى 125

توققۇزىنچى باب تىمتاس يىللار 139

كىسسىنگېر يىلنامىسى 149

بىرىنچى باب ئۆسمۈر خېيىنتستىن بىرىنچى رادوۋوي خېنرىغچە

دۇنياغا مەشھۇر نۇرنبېرگ كاتتا سوتى ئۆتكۈزۈلگەن گېرمانىيىنىڭ باۋارىيە ئوبلاستىنىڭ نۇرنبېرگ شەھىرىگە 12 كىلومېتىر كېلىدىغان رېيدنىس دەرياسىنىڭ بويىغا فۇرت ناملىق بىر قەدىمىي شەھەر جايلاشقان. 14 ـ ئەسىردە نۇرنبېرگ شەھىرىدىكى فېئودال ھۆكۈمرانلار يەھۇدىيلارنىڭ نۇرنبېرگ شەھىرىگە كىرىشىنى مەنئى قىلغانىدى. شۇڭا، شۇ ئەتراپتىكى يەھۇدىيلار بارا ـ بارا فۇرت شەھىرىگە كېلىپ ئولتۇراقلاشقان. شۇنىڭدىن باشلاپ فۇرت شەھىرى يەھۇدىيلار توپلىشىپ ئولتۇراقلاشىدىغان جايغا ئايلانغانىدى. 1923 ـ يىلى 27 ـ ماي خېينتس ئالفرېد كىسسىنگېر، يەنى كېيىنكى خېنرى كىسسىنگېر مۇشۇ يەردە دۇنياغا كەلدى.

كىسسىنگېر تۇغۇلغان يىللاردا، گېرمانىيە 1 ـ دۇنيا ئۇرۇشى مەغلۇبىيىتىنىڭ خورلۇقىنى ۋە ئازابىنى يەتكۈچە تارتىۋاتاتتى. ئۇرۇشتا غەلىبە قىلغان ئانتانتا دۆلەتلەر كەڭ زېمىنىنى ۋە مۇستەملىكىلەرنى بۆلۈشۈۋالدى، زور مىقداردىكى ئۇرۇش تۆلىمى نەتىجىسىدە ئىگىلىك ۋەيران بولۇش گىردابىغا بېرىپ قالدى، جەمئىيەتنى پاراكەندىچىلىك قاپلىدى. تۈرلۈك ئۇچىغا چىققان مىللەت شوۋىنىزمى ۋە قىساسچىلىق كەيپىياتى يۇقىرى پەللىگە يەتتى. كىسسىنگېر تۇغۇلغان 1923 ـ يىلى گېرمانىيىدە پۇل پاخاللىقى ۋە ئىشسىزلىق ئەھۋالى مىسلىسىز ئېغىر دەرىجىگە بېرىپ قالغانىدى. شۇ يىلنىڭ بېشىدا بىر ئامېرىكا دوللىرىنىڭ قىممىتى 18 مىڭ گېرمانىيە ماركى بولۇپ، نويابىرغا كەلگەندە 8 مىليارد ماركقا يەتتى. 1923 ـ يىلى ئۆكتەبىردە گېرمانىيىدە

يېمەكلىكلەرنىڭ باھاسى 1 ـ دۇنيا ئۇرۇشىدىن ئىلگىرىكى 1914 ـ يىلىدىكىدىن 4 مىليون 300 مىڭ ھەسسە، ئۆي ئىجارىسى 54 مىليون ھەسسە ئۆرلەپ كەتتى. بۇ ئېغىر پۇل پاخاللىقىنىڭ كاساپىتى بىلەن مىڭلىغان، ئون مىڭلىغان ئائىلىلەر خانىۋەيران بولۇپ يانچۇقىدا بىر تىيىنمۇ قالمىدى.

ئېغىر ئىقتىسادىي كرىزىس تۇپەيلىدىن ھەر خىل خاتا پىكىر ئېقىمى تېز تارقالدى، ناتسىستىزىم مۇشۇنداق مۇھىتتا باش كۆتۈردى. 1923 ـ يىلى 8 ـ نويابىر كىسسىنگېر ئەمدىلا يېرىم ياشقا كىرگەندە، ئۇنىڭ يۇرتى فۇرت شەھىرى جايلاشقان باۋارىيە ئوبلاستىنىڭ مەركىزى مىيۇنخېن شەھىرىدە گېرمانىيىدە ھەتتا پۈتۈن دۇنيادا چوڭقۇر تەسىر قوزغىغان بىر ۋەقە يۈز بەردى. ئادولف گىتلېر ئىسسىملىك بىرى بىر تۈركۈم مۇرتىلىرىنى باشلاپ شەھەر ئىچىدىكى بېرگېبىرو كېلىلېر ناملىق بىر پىۋىخانىغا بېسىپ كىردى. ئۇ تاپانچىسىدىن تورۇسقا قارىتىپ بىر پاي ئوق ئۈزدى ـ دە: «مەن گېرمانىيە ھۆكۈمىتىنى ئاغدۇرۇپ تاشلاپ ۋاقىتلىق ھۆكۈمەت قۇردۇم» دەپ جاكارلىدى. مانا بۇ تارىختىكى مەشھۇر پىۋىخانا سىياسىي ئۆزگىرىشىدۇر. بۇ قېتىمقى سىياسىي ئۆزگىرىش تېزلا مەغلۇپ بولدى، گىتلېرگە بەش يىللىق قاماق جازاسى ھۆكۈم قىلىندى، توققۇز ئايدىن كېيىن، ئۇ مۇددەتتىن بۇرۇن قويۇپ بېرىلدى. ئۇ تۈرمىدە ياتقان توققۇز ئاي ئىچىدە سېسىق نامى جاھانغا پۇر كەتكەن «يالغانچىلىق، نادانلىق ۋە قورقۇنچاقلىققا قارشى قىلىنغان تۆت يىللىق كۈرەش» ناملىق كىتابىنى، يەنى «مېنىڭ كۈرەشلىرىم»نىڭ بىرىنچى قىسمىنى يېزىپ چىقتى.

پاراكەندىچىلىك يىللاردا، كىسسىنگېرنىڭ ئائىلىسىدىكىلەر ھەرھالدا تىنچ تۇرمۇش كەچۈرۈۋاتاتتى. كىسسىنگېرنىڭ دادىسى لۇئىس كىسسىنگېر كەم سۆز ئەمما سەزگۈر ئادەم بولۇپ، فۇرت شەھىرىدىكى بىر قىزلار ئوتتۇرا مەكتىپىنىڭ ھۆرمەتكە سازاۋەر گرېكچە ۋە لاتىنچە دەرس ئوقۇتقۇچىسى ئىدى. ئانىسى باۋارا

ئوتتۇرا بۇرژۇئازىيە ئائىلىسىنىڭ تىپىك ئايال خوجايىنى بولۇپ، ئۆي ئىشلىرىغا پۇختا، ئالاقىگە ماھىر، تاماق ئېتىشكە ئۇستا ئايال ئىدى، ئېرى لۇئىس.بىلەن مۇناسىۋىتى ناھايىتى ياخشى ئىدى، ئىككى ئوغلى بولۇپ، چوڭى خېينتس، يەنى خېنرى كىسسىنگېر، كىچىكىنىڭ ئىسمى ۋالتېر، خېينتستىن بىر ياش كىچىك ئىدى. ئۇلار بىر سارايدىكى بەش ئېغىزلىق ئۆيدە ئولتۇراتتى، ئۆيىدە نۇرغۇن كىتاب ۋە بىر دانە پىئانىنو بار ئىدى.

ئۆسمۈر خېينتس تېنى ساغلام چوڭ بولغان بولۇپ، تەنتەربىيە پائالىيەتلىرىنى ياخشى كۆرەتتى. بولۇپمۇ پۇتبول تېپىشكە ئامراق ئىدى. كىسسىنگېر بالاغەتكە يەتكەن چاغلىرىدا ئەسەبىي پۇتبول مەستانىسى ئىدى ھەمدە دۇنيا لوڭقىسىنى تالىشىش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلۈۋاتقان مەزگىللەردە تەكلىپكە بىنائەن ھەمىشە پۇتبولغا ئائىت ئوبزور ئېلان قىلاتتى. خېينتس ئۆسمۈر ۋاقىتلىرىدا ئانچە ئەقىللىقمۇ ئەمەس ئىدى. ئۆگىنىش نەتىجىسىمۇ ئادەتتىكىدەكلا ئىدى.

كىسسىنگېر ئوتتۇرا بۇرژۇئازىيە ئائىلىسىدە تۇغۇلغاچقا ئۆسمۈرلۈك ھاياتىنى بىر مەزگىل بەختلىك، خاتىرجەم ئۆتكۈزدى. بىراق، ياخشى كۈنلەر ئۇزاققا بارمىدى. ئۇنىڭ غەم-ئەندىشىسىز ئۆسمۈرلۈك ھاياتىنى رېئال ۋەزىيەت تېزدىن بۇزۇپ تاشلىدى. 1929-يىلى غەربتىكى كاپىتالىستىك دۆلەتلەرنىڭ ئىقتىسادى زور دەرىجىدە خارابلاشتى، مىڭلىغان، ئون مىڭلىغان ئوتتۇرا بۇرژۇئازىيە ئائىلىلىرى بىر كېچىدىلا قۇتقۇزۇش سومىسى ئالىدىغان ئىشسىزلار قوشۇنى قاتارىغا كىرىپ كەتتى. ئىقتىسادىي جەھەتتە ئەزەلدىن چەت ئەللەرنىڭ مەبلىغىگە تايىنىپ كەلگەن گېرمانىيە تېخىمۇ ئېغىر زەربىگە ئۇچرىدى. ئىقتىسادىي كىرىزىس پۈتكۈل كاپىتالىزم دۇنياسىدا چوڭقۇر ئۆزگىرىش پەيدا قىلدى. ئامېرىكىدا روزۋېلت زۇڭتۇڭ دۆلەت ئىقتىسادقا ئارىلىشىشتىن ئىبارەت «يېڭى سىياسەت»نى يولغا

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com

قويدى. گېرمانىيە ۋە ياپونىيەدە بولسا فاشىستلار دۆلەت ھاكىمىيىتىنى چاڭگىلىغا كىرگۈزۈۋالدى. 1930 ـ يىلى 14 ـ سېنتەبىر ناتسىستلار پارتىيىسى پارلامېنت سايلىمىدا كۆپ سانلىق ئورۇنغا ئېرىشتى. ئىلگىرى سىياسىي ئۆزگىرىش قىلىپ ھاكىمىيەتنى تارتىۋالماقچى بولۇپ، مۇۋەپپەقىيەت قازىنالمىغان ئادولف گىتلېر 1933 ـ يىلى 30 ـ يانۋار قانۇنلۇق سايلام ئارقىلىق زۇڭلى بولۇپ مەقسىتىگە يەتتى. ناتسىستلار پارتىيىسى گېرمانىيىنىڭ ئەڭ ئالىي ھوقۇقىنى چاڭگىلىغا كىرگۈزۈۋالدى. شۇنىڭ بىلەن ئاپەت باشلاندى.

ياۋروپا تارىخىدا يەھۇدىي مىللىتىنىڭ كەمسىتىلىش، چەتكە قېقىلىش ۋە زىيانكەشلىككە ئۇچراش جەريانى تولۇق بايان قىلىنغان. ئەمما، ئۇزاق تارىختىن يەھۇدىيلارغا گېرمانىيە ناتسىستلار پارتىيىسىدەك قاتتىق، دەھشەتلىك ئۆچمەنلىك قىلغانلارنى تاپقىلى بولمايدۇ. ناتسىستلار پارتىيىسى: «يەھۇدىيلارنىڭ ۋۇجۇدىدا گېرمانىيىنىڭ بارلىق دۈشمەنلىرى مۇجەسسەملەنگەن، ئۇلار خائىنلار، جاسۇسلار، كوممۇنىستلاردىن تەركىب تاپقان، يوقىتىشقا تېگىشلىك پەس مىللەت» دەپ قارىدى. 1933 ـ يىلى ئاپرېلدا ناتسىستلار پارتىيىسىنىڭ مۇرتلىرى پارلامېنت بىناسىغا ئوت قويۇش دېلوسىنى سادىر قىلىپ ئىككى ئايدىن كېيىن، گىتلېر يەھۇدىيلارنى چەتكە قاقىدىغان تۈنجى پەرماننى چۈشۈردى: «يەھۇدىيلاردىن بولغان ساقچى، ئوقۇتقۇچى، ئوفىتسېر، سوت خىزمەتچىسى شۇنىڭدەك ھۆكۈمەت خىزمەتچىلىرىنىڭ ھەممىسى بىردەك خىزمەتتىن چېكىندۈرۈلىدۇ». 1935 ـ يىلى پارلامېنت نۇرنبېرگ شەھىرىدە يىغىن ئېچىپ «نۇرنبېرگ قانۇنى»نى ماقۇللاپ، گېرمانىيىدىكى بارلىق يەھۇدىيلارنىڭ «ئىككىنچى دەرىجىلىك گىراژدان»لىققا چۈشۈرۈلگەنلىكىنى ۋە «نەسلى ساپ» نېمىسلارنىڭ يەھۇدىيلار بىلەن توي قىلىشى مەنئى قىلىنغانلىقىنى جاكارلىدى.

1938 ـ يىلى گىتلېر گېرمانىيىدىكى بارلىق يەھۇدىي

چىركاۋلىرىنى چېقىۋېتىش ھەققىدە پەرمان چۈشۈردى. بىر ئايغا يەتمىگەن ۋاقىتتا، 35 مىڭ نەپەر يەھۇدىي جازا لاگېرىغا سولاندى. 1939 ـ يىلى يەھۇدىيلارنىڭ سودا بىلەن شۇغۇللىنىشى مەنئى قىلىندى. گىتلېر يەھۇدىيلارنىڭ جەمئىي 9 مىليارد ئامېرىكا دوللىرى قىممىتىدىكى مال ـ مۈلكىنى ۋە 400 مىڭ يەھۇدىيلار كارخانىسىنى مۇسادىرە قىلدى. ئۇ، بۇ زور بايلىقنى ھەربىي ھازىرلىقلارنى كېڭەيتىپ، ئۇرۇش قوزغاش ئۈچۈن سەرپ قىلدى. ئۇرۇش مەزگىلىدە گىتلېر بۇ بىر قاتار زىيانكەشلىكلىرىنى ئەڭ يۇقىرى پەللىگە كۆتۈرۈپ، ئوسۋېىم جازا لاگېرىدا زەھەرلەپ ئۆلتۈرۈش ئۆيى ۋە جەسەت كۆيدۈرۈش ئوچىقىنى سېلىپ، 6 مىليون يەھۇدىينىڭ جېنىغا زامىن بولۇپ، ئىنسانىيەت تارىخىدىكى ئەڭ ئېچىنىشلىق بىر كۆرۈنۈشنى پەيدا قىلدى. بۇ ۋەقە ئىنسانلار ئەقلىنى يوقاتقىنىدا ئۆزىگە ئوخشاش ئىنسانلارغا ئەسەبىيلەرچە ۋە دەھشەتلىك زىيانكەشلىك قىلىدىغانلىقىنىڭ ئەڭ تولۇق ئىسپاتى بولۇپ قالدى.

كىسسىنگېر ئائىلىسىمۇ بارلىق يەھۇدىيلارغا ئوخشاش ئەنە شۇ دەھشەتلىك مۇھىتتا، تۇرمۇش كاپالىتىدىن ئايرىلىپلا قالماستىن، بەلكى ئۆلۈم تەھدىتىگە ئۇچرىدى. لۇئىس كىسسىنگېر 1933 ـ يىلىلا ئوقۇتقۇچىلىق خىزمىتىدىن ئايرىلىپ قالدى، خېينىتس ۋە ئىنىلىسى ۋالتېرمۇ ئوتتۇرا مەكتەپتىن قوغلاپ چىقىرىلىپ، بىر يەھۇدىي مەكتىپىگە ئالمىشىپ كېلىپ ئوقۇشىنى داۋاملاشتۇردى. ئاكا ـ ئۇكا ئىككىسى مەكتەپتىن ئۆيگە قايتىش يولىدا ھەمىشە ناتسىست ياشلار ئىتتىپاقىدىكىلەرنىڭ ئۇرۇپ ـ تېپىشىگە ئۇچراپ تۇرغاچقا، بىرەر ئادەمنىڭ قارىسىنى كۆرگەن ھامان يىراق ـ يىراقلارغا قېچىپ كېتەتتى.

كىسسىنگېرنىڭ دادىسى دەسلەپتە خىزمىتىدىن ئايرىلغاندىن كېيىن، يەھۇدىيلارغا خاس ئىتائەتمەنلىكى بىلەن، يەھۇدىيلارنى

چەتكە قېقىش دولقۇنى پات ئارىدا ئۆتۈپ كېتىدۇغۇ، دەپ قاراپ، ھەممە ئىشلارنىڭ ياخشىلىنىپ كېتىشىنى تەقەززالىق بىلەن كۈتتى. ئەمما، رېئاللىق بارغانسېرى ئۇنىڭ كۈتكىنىنىڭ ئەكسىچە بولماقتا ئىدى، خېينىتس 14 ياشقا كىرگۈچە، ئۇنىڭ 12 تۇغقىنى ناتسىستلارنىڭ قولىدا ئۆلتۈرۈلدى. كىسسىنگېر ئائىلىسىدىكىلەر كۈندىن - كۈنگە قورقۇنچلۇق بولۇپ كېتىۋاتقان ئۆلۈم تەھدىتىگە دۇچ كېلىپ، ئۆزلىرى تۇغۇلۇپ ئۆسكەن ئانا يۇرتىدىن ئايرىلىپ چەت ئەلگە چىقىپ كېتىشكە مەجبۇر بولدى.

1938 - يىلى كىسسىنگېر 15 ياشقا كىرگەن چېغىدا، دادىسى ئائىلىدىكىلەرنى باشلاپ گېرمانىيىدىن ئايرىلىپ كىسسىنگېرنىڭ ئاپىسى باۋرانىڭ ئەنگلىيىنىڭ لوندون شەھىرىدە ئولتۇرۇشلۇق بىر ھاممىسىنىڭ يېنىغا پاناھ ئىزدەپ باردى. بىرنەچچە ھەپتىدىن كېيىن ھېلىقى تۇغقىنىنىڭ ياردىمى بىلەن پۈتۈن ئائىلىدىكىلەر لوندوندىن ئامېرىكىنىڭ نيۇيورك شەھىرىگە كەتتى.

1938 - يىلى ئامېرىكىدا يەككىچىلىك پىكىر ئېقىمى پۈتۈن دۆلەتنى قاپلىغان بولۇپ، خەلق ئىچكى ئىگىلىكنى يېڭىۋاشتىن گۈللەندۈرۈش مەسىلىسىگە مەركەزلىك ھالدا كۆڭۈل بۆلمەكتە ئىدى. شۇ چاغدا ياۋروپا ۋە ئاسىيا قۇرۇقلۇقىدا يۈز بەرگەن ئۇرغۇن زور ۋەقەلەرگە ئانچە قىزىقمايتتى. ئامېرىكىنىڭ ئوتتۇرىغا چىقىپ ئارىلىشىشىنىمۇ ياقلىمايتتى. بىراق، روزۋېلت زۇڭتۇڭ باشچىلىقىدىكى سىياسىي ساھەدىكى بىر قىسىم ئەربابلار گېرمانىيە ناتسىستلىرى كۈچىنىڭ كېڭىيىشى ۋە ياپونىيىنىڭ ئاسىيا ئەللىرىگە قىلغان تاجاۋۇزچىلىقىنىڭ كۈندىن - كۈنگە جىددىيلىشىشىگە ئەگىشىپ، يېڭى بىر قېتىملىق دۇنيا ئۇرۇشىدىن ساقلانغىلى بولمايدىغانلىقىنى، ئامېرىكا ئاخىر بۇ ئۇرۇشقا ئارىلىشىدىغانلىقىنى سەزگۈرلۈك بىلەن مۆلچەرلىگەنىدى. شۇڭا، ئۇلار بىر قاتار تەدبىرلەرنى

تۇزدى، ئۇنىڭ بىر مادداسىدا گېرمانىيە يەھۇدىي كۆچمەنلىرىگە قويۇلغان چەك زور دەرىجىدە كېڭەيتىلگەنىدى. شۇ يىلى ئىچىدە 17 مىڭ 199 نەپەر گېرمانىيىلىك كۆچمەن (بۇنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمى يەھۇدىي كۆچمەنلەر ئىدى) ئامېرىكىغا كۆچۈپ كەلدى، بۇ، شۇ يىلى ئامېرىكىغا كۆچۈپ كەلگەن چەت ئەللىك كۆچمەنلەرنىڭ تۆتتىن بىر قىسمىنى ئىگىلەيتتى، كىسسىنگېر ئائىلىسىدىكى تۆت يىلەنمۇ مۇشۇ كۆچمەنلەرنىڭ ئارىسىدا بار ئىدى.

كىسسىنگېر ئائىلىسىدىكىلەر ئامېرىكىغا كۆچۈپ كەلگەندىن كېيىن، باشتا نيۇيورك شەھىرىنىڭ مانخاتتون رايونىدىكى «ۋاشىنگتون ئېگىزلىكى» دېگەن جايدا تۇردى. كۆلىمى ئاران 31 كۋادرات ئىنگلىز مىلى كېلىدىغان مانخاتتون رايونى شۇ چاغدا دۇنيا پۇل مۇئامىلە ۋە سودا مەركىزى ئىدى. چۈنكى، ئامېرىكا پۇل مۇئامىلىسى كاپىتالى توپلانغان جاي ــ داڭلىق ئۇئول سترىت كوچىسى مۇشۇ رايونغا جايلاشقان، بۇ يەردە كۆككە ئاسمان ـ پەلەك بىنالار، ئاۋات كوچىلار، شۇنىڭغا ئوخشاش نامرات، پاسكىنا، كونا ھارلېم كوچىسىدىن ئىبارەت نېگىر كەمبەغەللەر مەھەللىسىمۇ بار ئىدى. شۇ چاغدا، گېرمانىيىدىن كۆچۈپ كەلگەن يەھۇدىي كۆچمەنلىرى ئاساسەن «ۋاشىنگتون ئېگىزلىكى» دېگەن رايونغا توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقانىدى. كۆپ سانلىق يەھۇدىي كۆچمەنلەر گىتلېرنىڭ 3 ـ ئىمپېرىيىسىدىن قېچىپ كەلگەن بولغاچقا، ئۇلار «ۋاشىنگتون ئېگىزلىكى»نى قىزىقچىلىق قىلىپ «4 ـ ئىمپېرىيە» دەپ ئاتايتتى.

ئامېرىكىغا يېڭىدىن كۆچۈپ كەلگەن كىسسىنگېرنىڭ ئائىلىسىدىكىلەر دەرھال تۇرمۇش بېسىمىغا دۇچ كەلدى. دادىسى ئازابلانغان ھالدا ئۆزىنىڭ گېرمانىيىدىكى ئوتتۇرا مەكتەپتە گرېكچە ۋە لاتىنچە دەرس ئۆتكەن بىلىمىنىڭ بۇ بىر يېڭى قۇرۇقلۇقتا ھېچقانداق رولى يوقلۇقىنى ھېس قىلدى. ئۇ بىر ئىشخانىدا خېلى ئۇزاق ئىش بېجىرگۈچى بولۇپ ئىشلىدى.

ئاپىسى باۋارا تاماق ئېتىشكە ئۇستا بولغاچقا، شۇ يەردىكى يەھۇدىي كوچىلەر زىياپەت بەرگەندە ھەمىشە ئۇنى تاماق ئېتىشكە ياردەملىشىشكە تەكلىپ قىلاتتى. شۇنىڭ بىلەن بارا ــ بارا ئۇنىڭ نامى چىقتى ھەمدە ئۇ تاماق ئېتىشنى مەخسۇس كەسىپ قىلىۋالدى. ئۇ، تۈرلۈك زىياپەتلەرنى ھۆددىگە ئېلىپ خېلى كۆپ كىرىم قىلدى. باۋارا تاكى 70 ــ يىللارغىچە باشقىلارغا تاماق ئېتىپ بېرىپ تۇردى. بىراق، بۇرۇنقى فامىلىسى باشقىلارنىڭ ئۇنى يالاپ ئىشلىتىشىگە دەخلى قىلغاچقا، ئۇ فامىلىسىنى ئۆزگەرتىۋەتكەنىدى.

كىسسىنگېر ئامېرىكىغا يېڭىدىن كەلگەن چېغىدا بۇنداق تۇرمۇشقا تازا كۆنەلمىگەنىدى. كىسسىنگېر ئۆتمۇشتىكى ئازابلىق ئەسلىمىدىن قۇتۇلۇش ئۈچۈن، ئىسمىنى ئامېرىكىچە «ھېنرى» دەپ ئۆزگەرتىۋالدى ھەمدە شۇنىڭدىن ئېتىبارەن ئۆزىنىڭ بۇ يېڭى سالاھىيىتىگە خېلى ئوبدانلا ماسلىشىپ قالدى. ئۇ، گېئورگى ۋاشىنگتون تولۇق ئوتتۇرا مەكتىپىگە ئوقۇشقا كىردى. كىسسىنگېر بۇ چاغدا گەرچە تىل، مۇھىت قاتارلىق جەھەتلەردە قىينالغان بولسىمۇ، ئۆزىنىڭ ئاجايىپ ئەقىل ــ پاراسىتىنى ئىشقا سېلىپ، ھەممە دەرستە ئالدىنقى قاتارغا ئۆتتى. ئائىلىسىنىڭ ئىقتىسادىي ئەھۋالى سەۋەبىدىن، كىسسىنگېر بىر يىل ئوقۇپ شۇ مەكتەپنىڭ كەچ كۇرسىغا ئالمىشىپ، كۈندۈزى بىر باسمىخانىدا ئىشلەپ، كەچقۇرۇن ئوقۇشنى داۋاملاشتۇردى. مۇشۇنداق بولسىمۇ، ئۇنىڭ ئۆگىنىش نەتىجىسى ياخشى بولۇپ، مەكتەپنى پۈتتۈرگەنگە قەدەر ئەلاچىلىقنى قولدىن بەرمىدى.

ئوتتۇرا مەكتەپنى پۈتتۈرىدىغان چاغدا كىسسىنگېرنىڭ يۈكسەك ئىرادىسى يوق ئىدى. ئۇ شۇ چاغدا نيۇيورك شەھەرلىك ئۇنىۋېرسىتېتقا ئىمتىھان بېرىپ، بوغالتىرلىقنى ئۆگەنمەكچى بولغانىدى. كىسسىنگېر كېيىن: «مېنىڭ ئۇ چاغدىكى ئەڭ زور ئارزۇيۇم بوغالتىر بولۇش ئىدى» دەيدۇ. شۇ چاغدا ئۇ كېيىن

ئۆزىنىڭ داڭ چىقىرىشىغا ۋە سىياسىي ساھەسىگە قەدەم تاشلىشىغا سەۋەب بولغان تارىخ پۇرسىتىنى ئادەملەر پات ئارىدا ئۇنتۇپ قېلىشى مۇمكىن. كىسسىنگېرنىڭ ئائىلىسىنىڭ ئەھۋالى ناچار بولغاچقا، بىر مۇقىم خىزمەت تېپىپ، تۇرمۇشنى كاپالەتكە ئىگە قىلىش ئۈچۈن ئىزدەنگەنىدى. تارىخ ياكى سىياسىي ئۇنىڭ نەزىرىدە ئىنتايىن يىراق ھەم خىيالىي ئىشلار ھېسابلىناتتى. ئەگەر تەقدىر ئىلاھى ئۇنى بىر مەھەل شۆھرەت قازىنىدىغان يولغا باشلىمىغان بولسا، ئېھتىمال رېئال تۇرمۇشتا ھېلىقى «مەشھۇر دىپلومات» كىسسىنگېر مەۋجۇت بولماستىن، پەقەت ھېچكىمگە تونۇلمىغان بوغالتىر كىسسىنگېر مەۋجۇت بولغان بولاتتى.

ئۇنىڭ تەقدىرىنىڭ ئۆزگىرىشى مۇنداق يېتىپ كەلگەنىدى: 1941 - يىلى 7 - دېكابىر ياپون ئارمىيىسى ئامېرىكىنىڭ دېڭىز ئارمىيە بازىسى پېئورل - خاربورغا تۇيۇقسىز ھۇجۇم قىلىپ، ئامېرىكىنىڭ تىنچ ئوكيان فلوتىنى ئېغىر دەرىجىدە ۋەيران قىلدى، شۇنىڭ بىلەن ئامېرىكا 2 - دۇنيا ئۇرۇشىغا رەسمىي قاتناشتى. ئۇرۇشنىڭ پارتلىشى ھەربىر ئادەمنىڭ نورمال تۇرمۇش تەرتىپىنى بۇزدى، 1943 - يىلى خېنرى كىسسىنگېر بىلەن ئۇنىڭ ئىنىسى ۋالتېر ئەسكەرلىككە ئېلىندى.

كىسسىنگېر ھەربىي سەپكە قاتناشقاندىن كېيىن، باشتا شىمالىي كارولىنا شتاتىدىكى كىروفت ھەربىي لاگېرىغا ئەۋەتىلىپ، 12 ھەپتە ھەربىي تەلىم - تەربىيە ئالدى. شۇ چاغدا، يىراقنى كۆرەر ھەربىي قوماندانلار يېڭى ئەسكەرلەر ئارىسىدىكى ئەقىل - پاراسەتلىك چەۋەندازلەرنى يىغىپ ئالىي مەكتەپلەرگە ئەۋەتىپ، ئۇرۇشنىڭ ئېھتىياجىغا ماسلاشتۇرۇش ئۈچۈن ئۇلارنى ئالاھىدە تەربىيىلىگەنىدى، كىسسىنگېر شۇ پىلان بويىچە، پېنسىلۋانىيە شتاتى ئىستون شەھىرىدىكى لافايېتتې ئىنستىتۇتىغا مېخانىكا قۇرۇلۇشىنى ئۆگىنىشكە ئەۋەتىلدى. ئۇرۇش جىددىيلەشكەنلىكى شۇنداقلا ئارمىيىنىڭ ئىچكى قىسمىدا بەزىلەر بۇ پىلانغا قارشى چىققانلىقى ئۈچۈن،

此为试读,需要完整PDF请访问: www.ertongbook.com